

memo

aan Raadscommissie fysieke leefomgeving
onderwerp Beantwoording vragen concept omgevingsprogramma Goverwelle

van College van burgemeester en wethouders
afdeling
telefoon
datum 2 april 2025

memo

Geachte raadsleden,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de vragen die gesteld zijn over het concept omgevingsprogramma Goverwelle in de raadsbijeenkomst van 17 maart 2025. De VVD heeft deze vragen schriftelijk ingediend. Voor de volledigheid zijn ook de vragen van de andere fracties beantwoord.

VVD

1. Op pagina 7 van het conceptprogramma lijken een busroute en een hoofdfietsroute gelijk te lopen. Klopt dit en wat doet dat met de verkeersveiligheid?

Dat klopt. De hoofdfietsroute loopt hier grotendeels over een van de rijbaan gescheiden fietspad. Hoe hier mee om te aan bij de herinrichting van dit deel van de Middenmolenlaan naar 30 km/u is onderdeel van het op te stellen wijkmobiliteitsplan. Daarbij wordt serieus overwogen om hier de vrijliggende fietspaden te handhaven.

2. Op pagina 7 van het conceptprogramma wordt gesproken over een nieuwe balans groen en parkeren. Wat houdt deze balans en wat is de relatie tot andere opgaven zoals het versterken van het elektriciteitsnet en recreatie etc?

De afbeelding komt uit de Omgevingsvisie. De nieuwe balans is in het omgevingsprogramma beschreven. Die komt er op neer dat op grotere schaal opheffen van parkeerplaatsen niet realistisch is, maar dat grastegels op openbare en particuliere parkeerterreinen wel een groener beeld kunnen opleveren (en zorgen voor waterinfiltratie). Bij herinrichtingen overweegt de gemeente tegenwoordig standaard op basis van een beslisboom of "groene parkeerplaatsen" kunnen worden aangelegd.

3. Op pagina 27 van het concept-programma wordt gesproken over onnodige verstening. Wat houdt ons tegen om dit nu al aan te pakken?

Het beste resultaat op dit punt ontstaat vaak als een complete straat of buurt wordt aangepakt. Anders worden het soms vreemde losse plukjes groen. Bovendien is integraal meenemen ook kosten-efficiënter.

4. Op pagina 33 van het concept-programma wordt gesproken over de halfverharding. Wat houdt ons tegen om dit nu al toe te passen?

Op p.33 gaat het over waterdoorlatende stenen, waar ook gras of andere beplanting doorheen komt (zie hierboven bij vraag 2).

5. Op pagina 47 van het conceptprogramma wordt het te ontwikkelen WMP Goverwelle een aantal keer aangehaald. wat is de verhouding tussen dit concept-gebiedsgericht omgevingsprogramma en het nader te ontwikkelen wijkmobiliteitsplan?

Idealiter hadden we het WMP voor Goverwelle en het omgevingsprogramma samengevoegd (integraal werken). Dat bleek planningstechnisch niet haalbaar. Het omgevingsprogramma bevat nu wel de belangrijkste opgaven en uitgangspunten op het gebied van verkeer. Dat is een bruikbare basis voor de uitwerking van verkeersaspecten in het wijkmobiliteitsplan. Het wijkmobiliteitsplan kijkt vervolgens op meer in detail naar het verkeerssysteem van de wijk, tegen de achtergrond van het omgevingsprogramma.

6. Op pagina 51 van het conceptprogramma wordt gesproken over een buurtontsluitingsweg. Is een buurtontsluitingsweg hetzelfde als de verkeerskundige gebiedsontsluitingsweg en valt het daarmee onder dezelfde eisen?

Een buurtontsluitingsweg is één van de gebruiksfuncties van een CROW-wegcategorie gebiedsontsluitingsweg, dit conform de wegingdeling Gouda uit de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) van de gemeente Gouda.

7. De GOW30 komt een aantal keer ter sprake omstreeks pagina 57 van het concept-programma. De handreiking GOW30 van het Ministerie van I&W noemt een aantal voorbeeldredenen voor de invoering van dit principe. Hoe zit dat bij de in Goverwelle beoogde straten van een GOW30?

In het VCP is vastgelegd dat Gouda kiest voor het "nieuwe 30", d.w.z. voor het grootste deel van de stad 30 km/u, met uitzondering van een aantal doorgaande wegen (zie ook het voorstel van de Tweede Kamer d.d. 27 oktober 2020). Voor Goverwelle betekent dit dat het eindbeeld is om alleen op de Goverwellesingel nog een snelheid van 50 km/u toe te staan.

8. op pagina 65 van het conceptprogramma wordt de bodemdaling nader geduid. Hoever kunnen we gaan in maatregelen voordat straks ook een Kaderplan Bodemdaling nodig is? Of zijn we al op dat punt?

Dreigende wateroverlast in de woningen, zoals in de binnenstad, is in Goverwelle niet aan de orde (behoudens in kruipruimtes), omdat de woningen goed zijn gefundeerd.

De problemen spitsen zich toe op twee punten:

- *nog voordat het ingrijpmoment van 20 cm drooglegging is bereikt (zie het beheerplan Groot en vervangingsonderhoud (GOVO)) zijn straten al ernstig verzakt en doen zich problemen voor van toegankelijkheid en wateroverlast. Voor verschillende buurten in Goverwelle gaat het nog lang duren voordat het genoemde ingrijpmoment is bereikt. Er is geen één op één relatie met de ouderdom van de straat. Juist in de oudste straten lijkt de bodemdaling beperkter dan in nieuwere delen van de wijk.*
 - *de bovengenoemde problemen verergeren richting 2050 omdat de klimaatverandering in verband met grotere piekbelastingen juist vraagt om een grotere behoefte aan buffering van water in de bodem.*
10. In hoeverre is er voor de analyse van de problemen in Goverwelle gebruik gemaakt van een actuele klimaatstresstest?

Er is een klimaatstresstest uitgevoerd. De hoofdlijnen van de uitkomst hiervan zijn opgenomen in het omgevingsprogramma.

11. In de reactie vanuit de bewonersbijeenkomst wordt het tekort aan parkeerplekken als probleem geduid, hoe wordt dat meegenomen in de uitwerking, daar het tegenovergesteld lijkt te gebeuren?

Het tekort aan parkeerplekken is moeilijk oplosbaar. Mogelijk is 's avonds nog effectiever gebruik mogelijk van de parkeerplaatsen onder de Zebra, de P+R en particuliere parkeerplaatsen aan de Aderpolderweg. In het wijkmobiliteitsplan zal dit verder worden belicht.

12. Vanuit de inwoners wordt opgeroepen werk te maken van meer fysieke veiligheid door betere verlichting en camera's, maar ook dit lijkt niet terug te komen, hoe zit dat?

Het omgevingsprogramma is een startpunt voor intensiever werken aan de wijk. Concrete bedragen en exact gedefinieerde projecten zijn niet opgenomen in het omgevingsprogramma. Een beter ingerichte leefomgeving, zoals bij het station en winkelcentrum, gaan wel helpen om de fysieke veiligheid te verbeteren.

Aandachtspunten VVD

Procedureel/omgevingswet

1. Graag sluit de VVD aan bij de opmerking van D66, dat de programma's samen niet de Omgevingsvisie 2.0 vormen, maar hier zorgvuldig en afgewogen aan gebouwd wordt.
2. Houd voor de raad inzichtelijk welke zaken er spelen. Benut het beleidshuis, maar benoem daarbij per instrument welke zaken er spelen (welke themagerichte-/gebiedsgerichte omgevingsprogramma's zijn inmiddels aangenomen, welke bevinden zich in conceptfase, welke zijn in ontwikkeling etc.). Op die manier behoudt de raad zicht op de voortgang, maar ook op de samenhang.

Inhoudelijk

1. Leg meer nadruk op de mogelijke fysieke maatregelen ter bevordering van de sociale veiligheid in Goverwelle.
2. Maak werk van verkeersveiligheid, waar gescheiden verkeersstromen met separate fietspaden behouden blijven.
3. Houd zorg voor voldoende parkeervoorzieningen en blijf daarbij af van particulier eigendom. Stimuleren is prima, dwang is een no-go.
4. Maak werk van de staat van de openbare ruimte gericht op leefbaarheid en toegankelijkheid.

PvdA

1. Geldt het ingrijpmoment van 20 cm drooglegging, in hele wijk ?

Ja, zelfs in de hele stad- zie het beheerplan Groot- en vervangingsonderhoud (GOVO).

2. Wordt de doelgroep voor nieuwe woningbouw sociaal ?

Doelgroepen voor eventuele woningbouw in de omgeving station/wijkwinkelcentrum zijn vooral ouderen, alleenstaanden en jongeren. Dat daarbij ook sociale woningbouw aan de orde is ligt voor de hand. Dit vraagt uitwerking in het op te stellen gebiedsperspectief voor ontwikkeling van dit gebied.

CU

1. Is thematiek van gezondheid/ eenzaamheid, stedelijke gezondheid voldoende meegenomen in het programma. CU wijst op het provinciaal programma stedelijke gezondheid.

Het thema speelt zeker een rol in het omgevingsprogramma. Een prettiger ingerichte leefomgeving, ruimte voor ontmoeting (binnen en buiten) en ruimte voor sport en bewegen dragen bij aan gezond stedelijk leven in de wijk. Het college zal bekijken hoe we kunnen aanhaken op het provinciaal programma stedelijke gezondheid.

2. Denk ook aan buurtkamers (bijv. in kerk) i.p.v. centrale wijkvoorziening, bankjes/rustplaatsen

Buurtkamers zijn een werkbare oplossing, maar in de praktijk wel moeilijk exploitabel te maken. Er is onder andere contact met de kerk en 't Goovertje geweest. Deze voorzieningen dragen graag bij aan meer verbinding in de buurt. De beste oplossingen zullen moeten worden verkend.

3. Verkeersveiligheid -> losliggende fietspaden behouden ivm veiligheid

De signalen over verkeersveiligheid op de Wilhelmina van Pruisenlaan zijn bekend. We bekijken in het wijkmobiliteitsplan Goverwelle hoe we hier mee omgaan. Op de Middenmolenlaan gaan we naar 30 km/u (vastgesteld in het VCP), maar het ligt nog niet vast dat hier overal een gemengde rijbaan komt. Er wordt in ieder geval serieus afgewogen of bij de herinrichting naar 30 km/u de vrijliggende fietspaden gehandhaafd blijven of niet, ook in verband met de bus die over de Middenmolenlaan rijdt.

Groen Links

1. Voorwillenseweg -> biodiversiteit is belangrijk. Daarom liever geen sporttoestellen. Kan sport in de buitenruimte niet meer bij sportvoorzieningen worden geconcentreerd, bijvoorbeeld bij Sporthal de Zebra?

Het stimuleren van de buitensport moet inderdaad niet ten koste gaan van de biodiversiteit. Bij de uitwerking van het thema "bewegen in de buitenruimte" zal worden gezien hoe we dat het beste in Goverwelle kunnen doen. In ieder geval helpt het aanleggen van een halfverhard pad voor voetgangers langs de Voorwillenseweg wel om het voor wandelaars aantrekkelijker te maken een rondje te lopen. In het Programma Groen is opgenomen dat per wijk een inclusieve, groene route aangelegd wordt van tenminste 3000 meter. Voorbeelden om de routes inclusiever te maken zijn door banken te plaatsen op schaduwrijke plekken, of het plaatsen van borden met QR-codes op deze routes, om inwoners te informeren over in groen in het algemeen en biodiversiteit.

2. Aandacht is nodig voor overlast bij het winkelcentrum. Het bruggetje sportbuurt-molenbuurt werkt overlast in de hand. Kan dat bruggetje niet worden weggehaald.

De overlast rond het winkelcentrum is bekend. Hier is ook aandacht voor vanuit gemeente en politie. Het weghalen van de brug zou betekenen dat het voetgangers moeilijker wordt gemaakt. Dat is niet gewenst. Het op te stellen wijkmobiliteitsplan Goverwelle gaat verder in op routes en verbindingen in de wijk.

3. Aantal parkeerplaatsen irt aantal huishoudens/kantoren/voorzieningen (parkeernorm). Hoe gaan we om met het parkeren op privéterrein

Het gemiddeld autobezit in Goverwelle is 1,1 per huishouden. Er kan op openbare parkeerplaatsen worden geparkeerd, maar veel woningen kunnen/ moeten parkeren in voortuinen. Dat is zo bedacht bij het ontwerp van de wijk. Er is slechts op enkele plekken ruimte om iets in te boeten op het aantal parkeerplaatsen. Bijna overal worden de parkeerplaatsen intensief gebruikt.

4. Eerder heeft de raad besloten niet te gaan investeren in warmtenetten. Komt dit nu toch weer naar boven in Goverwelle ?

In het omgevingsprogramma is in een 'quick scan' verkend of er een mogelijkheid bestaat om op buurtniveau gebruik te maken van warmte uit rioolwater en oppervlaktewater uit de Hollandsche IJssel. De informatie is bedoeld als handreiking voor bewoners die zelf een buurtinitiatief voor een warmtenet willen opzetten. De gemeente is bereid dergelijke initiatieven te ondersteunen. Het warmteprogramma in 2026 (verplichting Rijk) komt met meer duidelijkheid over de warmtetransitie.

5. Heb aandacht voor de toegankelijkheid van het station

Dat is een belangrijk aandachtspunt en wordt meegenomen bij het maken van een gebiedsperspectief voor de omgeving station-winkelcentrum.

Gemeentebelangen Gouda

1. Een opkomst van 200 bewoners is toch weinig bij zo'n grote wijk

Ervaringen elders leren dat een dergelijke opkomst toch relatief hoog is. Naast aantallen bezoekers is een hoge mate van betrokkenheid ervaren bij bewoners, bedrijven en organisaties. Dit is een goed startpunt voor samenwerken aan de toekomst van de wijk.

2. Vertrouwen in de gemeente is laag, zo blijkt uit de bewonersbijeenkomsten.

Dat signaal is doorgekomen. Daarom is het ook belangrijk te werken aan verbetering. Veel bewoners hebben het wel gewaardeerd dat we Goverwelle aandacht hebben gegeven. Het omgevingsprogramma vergroot de voorspelbaarheid van de gemeente (waarop wordt wél en waarop niet ingezet).

3. Zijn de parkeerplaatsen bij het station (P+R) meegerekend als beschikbare parkeerplaatsen.

Het P+R parkeerterrein bij het station heeft een specifieke functie. Hoe effectief om te gaan met de P+R-plaatsen is onderdeel van de verdere verdieping in het kader van het opstellen van een ontwikkelperspectief voor de omgeving station-winkelcentrum Goverwelle.

Gouda Vitaal:

1. Vrijliggende fietspaden niet weghalen

De signalen over verkeersveiligheid op de Wilhelmina van Pruisenlaan zijn bekend. We bekijken in het wijkmobiliteitsplan Goverwelle hoe we hier mee omgaan.

2. Parkeren voor de deur blijft belangrijk

Het college onderkent dat. In het omgevingsprogramma wordt wel voorgesteld om te onderzoeken hoe we deze privé-parkeerplaatsen in de voortuinen samen met bewoners groener kunnen maken.

Leefbaar Gouda

1. Worden andere woonconcepten meegenomen in het programma?

Dat nemen we wel mee als idee bij het opstellen van een gebiedsperspectief op de omgeving winkelcentrum-station.

2. Kan 't Govertje een volwaardig wijkcentrum worden?

Die wens is door verschillende bewoners ook geuit. We onderzoeken of, waar en hoe dat zou kunnen.

3. Storten van zand in tuinen?

Hierover is een vraag gesteld door een van de bewoners bij de herinrichting Componistenlaan. We zoeken contact met deze bewoner.

Partij voor de Dieren

1. Zijn sporttoestellen in bermen wel een goed idee i.v.m. de biodiversiteit? Zou je niet beter naar een groepsgewijze ruimte kunnen zoeken ?

De spanning tussen biodiversiteit en de gewenste beweeggrondjes met speeltoestellen is mogelijk wel aanwezig. Stimuleren van bewegen in de buitenruimte is in ieder geval een beleidsmatige wens. De suggestie wordt meegenomen.

In het Programma Groen is wel opgenomen dat per wijk een inclusieve, groene route aangelegd wordt van tenminste 3000 meter. Voorbeelden om de routes inclusiever te maken zijn door banken te plaatsen op schaduwrijke plekken. Of het plaatsen van borden met QR-codes op deze routes, om inwoners te informeren over in groen in het algemeen en biodiversiteit.

2. Groen - biodiversiteit - klimaatadaptief -> basiskwaliteit gewone natuur moet omhoog in plaats van de focus op icoonsoorten.

Dat is een terecht punt. De term “ambassadeurssoorten” is beter op zijn plek, omdat maatregelen die voor deze soorten worden genomen, vaak goed zijn voor veel meer soorten – zie het programma Groen-Biodiversiteit. We zullen het omgevingsprogramma op dit punt aanpassen/aanvullen.

3. Hoe verbeteren we de toegankelijkheid station en voorkomen we dat het een hangplek voor jongeren is. Suggestie voor een natuureducatiecentrum bij het station.

E.e.a. wordt in het op te stellen ontwikkelperspectief voor het station onder de loep genomen. De gedachte om het station beter te verbinden met de noordzijde als recreatieve toegangspoort naar de natuur in het Goudse Hout en Reeuwijkse Plassen hebben we geadresseerd in het visiedeel van het omgevingsprogramma.

4. Hoe houdt de gemeente de vinger aan de pols bij de uitvoering? Hoe monitoren we en hoe stellen we bij?

Welke vorm we daaraan geven wordt nog uitgewerkt. De gemeente zal sturing moeten geven aan de wijkontwikkeling. Dat gaat verder dan vinger aan de pols houden. Welke sturingsfilosofie en organisatievorm we daarvoor kiezen, wordt uitgewerkt. Juist om adaptief te kunnen zijn in de uitvoering is het programma richtinggevend agenderend (speerpunten) en zijn daarbij “mogelijke projecten” benoemd. In de uitvoeringsparagraaf wordt het aspect van monitoring expliciet benoemd.

CDA

1. Bewoners weten niet goed waar ze aan toe zijn. Ze geven ook aan het gevoel te hebben dat ze er in Goverwelle “een beetje bij hangen”.

Duidelijk zijn over wat wel en niet op korte termijn kan, is uiteraard belangrijk. Het omgevingsprogramma voor Goverwelle laat zien dat we iets willen doen aan het genoemde gevoel van bewoners.

Gouda positief

1. Hoe pakken we de verkeersveiligheid aan?

Daarvoor zijn al ideeën geopperd in het omgevingsprogramma, zoals het verbeteren van de oversteekbaarheid van de Goverwellesingel en de wegen rond het winkelcentrum. Het wijkmobiliteitsplan Goverwelle (2025-2026) gaat verder in op het thema verkeersveiligheid.

2. Betrekken we ook plekken voor jongeren in het omgevingsprogramma ?

Ja, dat is onderdeel van het speerpunt “sociale, veilige en gezonde leefomgeving”.

3. Sociale veiligheid rond station moet worden verbeterd

Dat is een terecht aandachtspunt. Het zal worden meegenomen bij het opstellen van het gebiedsperspectief op de omgeving station-winkelcentrum.

D66

1. Hoe wordt de raad in het vervolg betrokken ?

Het college stelt voor om de raad halfjaarlijks te informeren met een raadsmemo. De eerste keer kan dit worden gecombineerd met een wijkbezoek (eind van het jaar bijvoorbeeld). Als daar aanleiding voor is kan inhoudelijke bespreking van onderdelen uit het omgevingsprogramma (zoals het ontwikkelperspectief omgeving station-winkelcentrum) op een BOPA-avond worden geagendeerd.

2. Aandachtspunt: de update Omgevingsvisie mag niet bestaan uit een “nietje door alle uitwerkingen”.